

Lausuntopyyntö laista rikoslain 6 luvun 5 § muuttamisesta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rikoslakia. Esityksessä ehdotetaan, että säädetään rangaistuksen koventamisperusteeksi tahallisen henkeen, terveyteen tai vapauteen kohdistuvan rikoksen tekeminen henkilölle, johon tekijä on rikoslain 21 luvun 16 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa suhteessa, oman tai rikoksen kohteena olevan henkilön lapsen läsnä ollessa taikka lapsen nähden tai kuullen, kun rikoksen havaitseminen on omiaan vaarantamaan lapsen terveyttä tai kehitystä, taikka tahallisen henkirikoksen tai törkeän pahoinpitelyn tekeminen henkilölle tämän lapsen tai tähän erityisessä riippuvuus- tai hoivasuhteessa olevan lapsen läsnä ollessa taikka sellaisen lapsen nähden tai kuullen (ns. lapsirauharikos).

Luonnos on selvyyden vuoksi laadittu hallituksen esityksen pohjalle, mutta esityksen teksti on tarkoitus lopulta liittää hallituksen esitykseen, joka koskee naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin täytäntöönpanoa.

Tausta

Vuonna 2024 eduskunnalle annettiin lakialoite LA 41/2024 vp, jonka keskeinen ehdotus koski eräiden lapsen läsnä ollessa tehtyjen rikosten erilliskriminalisointia. Lakialoitteen sisältämä malli perustui hyvin pitkälle Ruotsissa voimassa olevaan lapsirauhaa koskevaan barnsfridsbrott-rangaistussäännökseen. Lisäksi rikoksen tekeminen lapsen läsnä ollessa on huomioitu Suomea sitovissa kansainvälisissä instrumenteissa.

Tavoitteet

Ehdotetun koventamisperusteen voidaan ajatella selkeyttävän voimassaolevaa oikeustilaa siten, että se johtaisi lapsen läsnäolon säännönmukaiseen huomioimiseen rangaistusta ankaroittavana seikkana.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön

lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/26873/2024.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.om(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö PL 25, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/26873/2024. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM070:00/2024). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 15.10.2026.

Valmistelijat

Erityisasiantuntija Venus Mahmood, venus.mahmood@gov.fi, puh. 029 515 0013
Yksikönpäällikkö Jussi Matikkala, jussi.matikkala@gov.fi, p. 029 515 0486

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM070:00/2024> - Hankesivu

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM070:00/2024> - Projektsida

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi rikoslain 6 luvun 5 §n muuttamisesta.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi rikoslain 6 luvun 5 §:n muuttamisesta

Jakelu:

Ahvenanmaan käräjäoikeus / Ålands tingsrätt
Amnesty International Suomen osasto ry
Eduskunnan oikeusasiamies
Ensi- ja turvakotien liitto (ETKL)
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Karjalan käräjäoikeus
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Savon käräjäoikeus
Euroopan kriminaalipoliitiikan instituutti (HEUNI)
Exit ry
Helsingin hovioikeus
Helsingin kaupunki
Helsingin käräjäoikeus
Helsingin yliopisto/prof.emer.Johanna Niemi
Helsingin yliopisto/professori Dan Helenius
Helsingin yliopisto/professori Sakari Melander
HUS
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Invalidiliitto
Irakin naisten yhdistys INY ry
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen yliopisto/professori Matti Tolvanen
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
Julkiset Oikeusavustajat ry
Kainuun hyvinvointialue
Kainuun käräjäoikeus
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kanta-Hämeen käräjäoikeus
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Suomen käräjäoikeus
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Korkein oikeus
Kuntaliitto
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kymenlaakson käräjäoikeus
Lapin hyvinvointialue
Lapin käräjäoikeus
Lapin yliopisto/professori Mikko Vuorenpää
Lapsiasiavaltuutetun toimisto
Liikenne- ja viestintäministeriö

Lounais-Suomen poliisilaitos
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Lyömätön Linja
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus
Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Maria-Akatemia
Miessakit ry
Monika-Naiset
Naisjärjestöjen keskusliitto
Naisten linja
NYTKIS ry
Oikeuspalveluvirasto
Oikeusrekisterikeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Oulun käräjäoikeus
Pelastakaa lapset ry
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan käräjäoikeus
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan käräjäoikeus
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan käräjäoikeus
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Savon käräjäoikeus
Poikien talo
Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisihallitus
Puolustusministeriö
Puolustusvoimien pääesikunta
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päijät-Hämeen käräjäoikeus
Rajavartiolaitos
Rikosseuraamuslaitos
Rikosuhripäivystys
Rovaniemen hovioikeus
Rusetti ry
Satakunnan hyvinvointialue
Satakunnan käräjäoikeus
Setlementti Tampere ry
Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojellaan Lapsia ry
Suomen Asianajajat
Suomen eläinsuojelu
Suomen Juristiliitto ry
Suomen Pakolaisapu
Suomen Poliisijärjestöjen liitto ry

Suomen romaniyhdistys ry
Suomen Syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto ry
Suvanto ry
Taina Laajasalo
Tampereen yliopisto/professori Marita Husso
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta
Tasa-arvovaltuutettu
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Traficom
Tukinainen ry
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Turun yliopisto/dosentti Satu Lidman
Turun yliopisto/prof.emer. Kevät Nousiainen
Turun yliopisto/prof.emer. Leo Nyqvist
Turun yliopisto/professori Tatu Hyttinen
Tytöjen talo
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
UN Women Suomi
Vaasan hovioikeus
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtionvarainministeriö
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Varsinais-Suomen käräjäoikeus
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ålands polismyndighet

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Mahmood Venus
Oikeusministeriö